

**MILLIY MAFKURANING YOSHLAR ONGIGA SINGDIRISHNING ASOSI
DINIY KOMPETENSIYASINI SHAKLLANTIRISHNING
PEDAGOGIK ASOSLARI**

Orziyev Shahzod Nur o'g'li

Osiyo Xalqaro Universiteti

“Pedagogika va psixologiya kafedrası”, magistranti.

O.SH.Ahmadov

Ilmiy rahbar: p.f.f.d (Phd) dotsent

ANOTATSIYA

Har bir millatning rivojlanishida milliy g'oya va milliy mafkuraning o'rni nihoyatda muhimdir. Ushbu maqolada yoshlarni har tomonlama yetuk, sog'lom fikrli, jamiyatda ro'y berishi mumkin bo'lgan tahdidlarga ijobiy yondashadigan, salbiy qarashlardan xoli qilib tarbiyalashda milliy g'oya va mafkuraning o'rni muhim ekanligi yoritib berilgan.

Kalit so'zlar: Mafkura, mustaqillik, milliy g'oya, jamiyat, e'tiqod, mafkuraviy immunitet, bunyodkor g'oyalar, vayronkor g'oyalar.

Bugungi kunda yoshlarni vatanparvarlik ruhida tarbiyalash, milliy g'oya va jamiyat mafkurasini shakllantirish, yoshlarni har tomonlama yetuk, sog'lom fikrli qilib voyaga yetkazish eng asosiy vazifalardan qilib belgilangan. Chunki g'oya va mafkura jamiyat taraqqiyoti uchun juda muhim hisoblanadi.

Milliy g'oya odamlarning o'zaro hamjihatligi uchun asos bo'ladi, kuchli ma'naviy-ruhiy omilga aylanib, taraqqiyotga xizmat qiladi. Har bir kishi o'zi

yashayotgan jamiyat yoki davlatning tarixiy maqsadini ifoda etadigan bosh g'oyalarni bilishi, aniq tasavvur etishi kerak¹.

Biror bir davlatning ma'naviy tamoyillarini ifoda etuvchi g'oyalar yig'indisi mafkura deyiladi. Milliy mafkura - muayyan millatning etnoijtimoiy birlik sifatida mavjud bo'lishi va rivojlanishini asoslab beruvchi g'oyalar va qarashlar tizimi. Milliy mafkura o'zligimizni, muqaddas an'alarimizni anglash tuyg'ularini, xalqimizning ko'p asrlar davomida shakllangan ezgu orzularini, jamiyatimiz oldiga qo'yilgan oliy maqsad va vazifalarni ifoda etadi. Milliy mafkura har qanday millatchilikdan, boshqa elat va xalqlarni mensimaslik, ularni kamsitish kayfiyati va qarashlardan xolidir².

Milliy g'oyani keng jamoatchilik ongiga singdirib, e'tiqodiga aylantirish shart-sharoitlari quyidagilardan iborat:

1. Tarbiya yo'li bilan e'tiqodiga singdirib borish.
2. Yoshlarni g'oyaviy (demokratik) tarbiyalash.
3. Mas'uliyatni his qilish, fuqarolik mas'uliyatini oshirish.
4. Imon-e'tiqodiga aylantirish.
5. Ijtimoiy-siyosiy, ma'naviy-ma'rifiy muhit orqali ta'sir etish.
6. Siyosiy ong huquqiy madaniyatni o'stirish yo'li bilan.
7. Yoshlarning bilim darajasiga e'tiborni kuchaytirish yo'li orqali.
8. Yangicha ilg'or fikrlashga o'tish.
9. Ota-onalar savodxonligini oshirish yo'li bilan³.

Biz bilamizki, jamiyatda insonni ulug'laydigan, qadr-qimmatini yuksakka ko'taradigan, Vatani uchun foydali ishlar qiladigan, poklik va halollikka chorlovchi bunyodkor g'oyalar juda ko'p. Biroq shu bilan bir qatorda, insonni halol yo'ldan og'diradigan vayronkor g'oyalar ham mavjud. Jamiyatda mavjud bo'lgan yomon

¹Эргашев И.,Набиев Э.,Комилов Н. Миллий истиқлол ғояси: Ўзбекистон Республикаси Бакалавриат босқичи учун дарслик. Т.: "Академия". 2005. 3.б.

² <https://uz.wikipedia>.

³ Namozov B. Milliy g'oya targ'ibot texnologiyalari: o'quv qo'llanma / -Buxoro: "Sadridin Salim Buxoriy" Durdona, 23- b.

illatlarga qarshi kurashish uchun yoshlarda “Mafkuraviy immunitet”ni shakllantirish zarur.

“Mafkuraviy immunitet” deganda ma’naviy-g‘oyaviy tahdidlarga qarshi o‘zligini saqlash o‘z e’tiqodi, ideali va hayotiy maqsadini himoya qilish, yot qarashlarga zarba berishga tayyorlik darajasi tushuniladi. U buzg‘unchi mafkuralarning asl mohiyatini anglash va milliy g‘oyadan ajrata olishini, buning uchun g‘oyaviy, mafkuraviy tayyorgarlikka, ijobiy va salbiy tashviqotni farqlash ko‘nikmasiga ega bo‘lishini talab qiladigan tushunchadir¹.

Yoshlarni har tomonlama yetuk va barkamol shaxs qilib tarbiyalash uchun milliy g‘oya va mafkuraning o‘rni beqiyosdir. Bugungi rivojlanib borayotgan mamlakatimizda jamiyatdagi yomon illatlarga qarshi tura oladigan bilimli, zukko yoshlar alohida o‘rin tutadi. Shu boisdan yosh avlodning ongini bunyodkor g‘oyalar bilan to‘ldirib, ularning huquqiy madaniyatini oshirib borish shart va zarur.

Milliy mafkura millatning fikr maydoni, uning asriy orzulari, kelajak rejalarining munazzam bir ifodasidir. Birinchi prezidentimiz Islom Abdug‘aniyevich Karimov aytganlaridek, “Milliy mafkuramiz xalqimizning azaliy an‘analariga, udumlariga, tiliga, diniga, ruhiyatiga, bir so‘z bilan aytganda, o‘z milliy qadriyatlarimiz, xalqimizning dunyoqarash va tafakkuriga asoslanib, shu bilan birga, zamonaviy, umumbashariy, umuminsoniy yutuqlardan oziqlangan, ularni o‘ziga qamrab olgan holda, yurt tinchligi, Vatan ravnaqi, xalq manfaati, uning farovonligi yo‘lida xizmat qilmog‘i darkor”². Har qanday g‘oya va mafkura Vatanimiz ravnaqi, buyuk kelajagi uchun xizmat qilmog‘i kerak.

---

¹ Globallashuv asoslari. O‘quv qo‘llanma. Samarqand: – “SamDCHTI” nashriyoti, 2023. – 151 b.

² Imomnazarov M. Milliy ma’naviyatimiz asoslari (o‘quv qo‘llanma). – T.: O‘zbekiston faylasuflari milliy jamiyati nashriyoti. 2006. 17.b.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Namozov B. Milliy g'oya targ'ibot texnologiyalari: o'quv qo'llanma / -Buxoro: "Sadriddin Salim Buxoriy" Durdoni, 200-bet.
2. Globalashuv asoslari. O'quv qo'llanma. Samarqand: – "SamDCHTI" nashriyoti, 2023. – 160 bet.
3. Миллий истиқлол ғояси: асосий тушунча ва тамойиллар. Т.: 2003й
4. Эргашев И., Набиев Э., Комилов Н. Миллий истиқлол ғояси: Ўзбекистон Республикаси Бакалавриат босқичи учун дарслик / -Т.: "Академия". 2005.- 368.б.
5. Imomnazarov M. Milliy ma'naviyatimiz asoslari (o'quv qo'llanma). – Т.: O'zbekiston faylasuflari milliy jamiyati nashriyoti. 2006. 448 bet.